

Geniturs separads e lur responsablidad per lur uffants

Il cussegl federal propona ina midada dal Cudesch civil svizzer

■ **(anr/ld) En l'avegnir duain purtar bab e mamma ensemen la responsablidad per il bainstar da lur uffants, er en cas da separaziun dals geniturs. Quai ha decidì il cussegl federal.** Tenor il cussegl federal duain purtar en l'avegnir uschebain il bab sco la mamma comunablamain la responsablidad per il bainstar da lur uffants, er en cas da separaziun. Quella schliaziun duai remplazzar il dretg actual ed esser la regla, ha punctuà cussegliaera federala *Simonetta Sommaruga* a chaschun d'ina conferenza da pressa dad ier a Berna.

Sin fundament dal dretg actual vegn il dretg da tgira per ils uffants surdà per regla a la mamma en cas da separaziun. Il bab saja ils aliments fixads da la dretgira. Fin uss era ina tgira comunabla mo pussaivla sch'ils geniturs spartids èran sa mess d'accord da purtar omadus la responsablidad. Quella situaziun na cuntenta betg pli, ella na respecta er betg l'egualitad tranter um e dunna e duai ussa vegnir curregida.

L'uffant en il center

En l'avegnir portan bab e mamma comunablamain la responsaladad per il bainstar da lur uffants en cas da separaziun dals geniturs. En connex cun la separaziun da la lètg sto examinar la dretgira sche las cundiziuns per la tgira comunabla èn realisablas. Tar uffants illegitims decida l'istanza per la protecziun da l'uffant. En il center stoppia star il bainesser dals uffants, ha accentuà *Sommaruga*. Il dretg da tgira comunabel muntia che bab e mamma decidian ensemen davart tuttas dumondas che pertutgan l'uffant. En quest senn stoppia er vegnir resguardà il dretg da l'uffant d'exprimer ses parairi. La nova lescha regla er la situaziun da domicil. Vul in genitur midar ses lieu da domicil u quel da l'uffant e bandunar la Sviz-

ra è necessari il consentiment da bab e da mamma. Na pon ils geniturs betg sa metter d'accord, decida la dretgira.

Ils uffants han lur dretgs

Artitel 12 da la Convenziun da l'ONU davart ils dretgs dals uffants accorda als uffants ed als giuvenils il dretg da s'exprimer en tuttas dumondas che pertutgan lur atgna vita. La Svizra ha approvà la convenziun ed incaricà ina cumissiun d'experts da sa fatschentar cun la situaziun dals uffants e giuvenils. Ier ha pre-

schentà a Berna la cumissiun ses rapport. Ella ha constatà che quest dretg na vegnia savens betg respectà.

Jean Zermatten, anteriur president da la dretgira da giuvenils dal Vallais e docent a l'Universitad da Friburg, ha fatg attent che la dignitad dals uffants e dals giuvenils stoppia vegnir respectada e lur protecziun megljerada. Uffants e creschids hajan la medema valur, ha punctuà *Zermatten*. En dumondas che pertutgan lur vita hajan ils uffants il dretg da s'exprimer e da far valair lur

dretgs. Impurtant saja che l'avis dals uffants vegnia resguardà en cas da divorzi, quai che na vegnia il pli savens betg respectà. Sulettamain diesch pertschient dals uffants hajan gì la pussaivladad da dir lur parairi, han constatà ils experts tar proceduras administrativas.

Michelle Cottier, assistenta a la facultad giuridica da l'Universitad da Basilea, ha accentuà il dretg dals uffants da s'exprimer en tut las dumondas da lur vita. Tut tenor la cultura dals geniturs existian oz anc grondas differenzas davart lur te-

nuta visavi lur uffants. Gist davart il dretg da visita na hajan ils uffants betg la pussaivladad da dir lur avis. Necessari saja perquai ina midada da paradigma. Per *Cottier* cumenza il dretg da s'exprimer cun l'abilitad da giuditgar, quai vul dir cun var diesch/indesch onns. Ils experts han fatg attent a diversas mancanzas e pretendi ina melgra coordinaziun tranter las diversas instanzas federalas e chantunalas. Ils experts proponan in megljer monitoring davart la realisaziun da la convenziun en ils chantuns.

Il director da l'Uffizi federal per giustia e cussegliaera federala *Simonetta Sommaruga* explitgeschan las decisius dal cussegl federal pertutgant il dretg e la responsabilitad cuminaivla dals geniturs per ils uffants.